

ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟ-ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟ ΧΡΟΝΙΚΟ (ΙΟΥΛΙΟΣ-ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2024)

Θανάσης Γ. Ξηρός
Αναπληρωτής Καθηγητής
Συνταγματικού Δικαίου ΑΣΕΙ-ΣΣΕ

2 Ιουλίου

Ο Πρωθυπουργός σε ομιλία στο συνέδριο που οργανώνει ξενόγλωσσο περιοδικό, μεταξύ άλλων, αναφέρει: «Έχουμε μπροστά μας τρία χρόνια, πρέπει να εστιάσουμε στις μεταρρυθμίσεις με μετρήσιμο αποτέλεσμα. Τα επόμενα χρόνια πρέπει να έχουν ως στόχο να συγκλίνουμε με την Ευρώπη, θα κριθούμε στην ολότητα για όσα κάναμε στη δεύτερη θητεία μας [...]

Στις ευρωεκλογές δεν άλλαξαν οι θεμελιώδεις πολιτικοί συσχετισμοί που δημιουργήθηκαν το 2023 και καταφέραμε να δείξουμε ότι έχουμε ένα κεντροδεξιό κόμμα με ευρεία απήχηση, το οποίο μπορεί να φέρει κοντά ανθρώπους, οι οποίοι αυτοπροσδιορίζονται ως δεξιοί και ως μετριοπαθείς κεντρώοι [...] Δεν φταίει μόνο η κόπωση των ψηφοφόρων για την αποτυχία της ΝΔ να πιάσει τον εκλογικό στόχο της. Οι πολίτες επέλεξαν τις ευρωεκλογές για να εκπέμψουν μήνυμα ανησυχίας. Και

αυτό έχει να κάνει και με το κόστος ζωής [...] Η Ακροδεξιά πήγε ελαφρώς χειρότερα από ό,τι μερικοί πιστεύουν, αλλά έκανε αισθητή την παρουσία της σε Γαλλία και Γερμανία. Όσο πιο γρήγορα κλείσει η εκκρεμότητα των κορυφαίων θέσεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση τόσο καλύτερα για την Ευρώπη. Πρέπει να κάνουμε περισσότερα για να προστατέψουμε την ήπειρό μας».

3 Ιουλίου

Ο Λ. Αυγενάκης, βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας στη βασική εκλογική περιφέρεια Ηρακλείου και Υπουργός έως τον πρόσφατο ανασχηματισμό της κυβέρνησης, διαγράφεται από την κοινοβουλευτική της ομάδα μετά από το επεισόδιο στο οποίο πρωταγωνίστησε με τη χρήση βίας σε βάρος εργαζομένου στο Διεθνή Αερολιμένα Αθηνών Ελευθέριος Βενιζέλος.

Ο Πρωθυπουργός προωθεί, με επιστολή του στον Πρόεδρο της Βουλής,

την απόφαση της Επιτροπής Δεοντολογίας της Νέας Δημοκρατίας, στην οποία είχε παραπέμψει τον πρώην Υπουργό. Λίγο αργότερα ο Κ. Τασούλας, παίρνοντας τον λόγο κατά τη συνεδρίαση της Ολομέλειας, επισημαίνει: «Η συμπεριφορά του συναδέλφου Λευτέρη Αυγενάκη στον χώρο του αεροδρομίου ήταν απαράδεκτη, ζήτησα και τον είδα, μου έδωσε εξηγήσεις και είπα συγγνώμη, δεν μπορώ να δεχθώ τη συγγνώμη ενός εκπρόσωπου του λαού που δεν υπηρετεί το κύρος του. Κατόπιν αυτού και εφαρμόζοντας τις αρχές του Κανονισμού της Βουλής που πηγάζουν από το πειθαρχικό δίκαιο του άρθρου 77, όπου προβλέπεται η ανάρμοστη συμπεριφορά βουλευτού και η συμπεριφορά αυτή είναι καταφρόνηση πολιτειακού θεσμού γιατί τον υπονομεύει, είμαι αναγκασμένος να του επιβάλω την ποινή της μομφής και να τον αποκλείσω από τις επόμενες συνεδριάσεις του Κοινοβουλίου».

Μετά τη λεκτική αντιπαράθεση της Υπουργού Τουρισμού με τη Θ. Φωτίου μέλος της κοινοβουλευτικής ομάδας της Νέας Αριστεράς κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης της διαρκούς επιτροπής παραγωγής και εμπορίου, ο Πρόεδρος της Βουλής καλεί τη βουλευτή να δώσει εξηγήσεις και, στη συνέχεια, της επιβάλλει την πειθαρχική ποινή της «ανακλήσεως στην τάξη».

5 Ιουλίου

Ο Πρωθυπουργός συναντάται με την Πρόεδρο της Δημοκρατίας και την ενημερώνει για τις τρέχουσες πολιτικές εξελίξεις. Παρουσία των τηλεοπτικών συνεργείων αναφέρει: «Η κυβέρνηση εισέρχεται σε μια περιοχή, όπου όλη μας η προσοχή επικεντρώνεται και πάλι στην αντι-

μετώπιση των προβλημάτων που συνδέονται με την καθημερινότητα του πολίτη[...] Είναι εξαιρετικά ενθαρρυντικό το γεγονός ότι για πρώτη φορά έχουμε στοιχεία που δείχνουν όχι απλά περιορισμό του πληθωρισμού, αλλά και πραγματική αποκλιμάκωση των τιμών στα σούπερ μάρκετ [...] Τέτοιες συμπεριφορές δεν μπορούν να γίνουν ανεκτές. Διότι τραυματίζουν συνολικά την αξιοπιστία του πολιτικού συστήματος και τη μεγάλη προσπάθεια που κάνουμε να χτίσουμε ξανά σχέση εμπιστοσύνης με τους πολίτες. Τίποτα δεν ενοχλεί τους πολίτες περισσότερο από συμπεριφορές που προβάλλουν μία εικόνα ότι οι πολιτικοί είναι σε διαφορετική συνομοταξία πολιτών, που μπορούν να φέρονται με διαφορετικό τρόπο [...] Χθες συμπληρώθηκαν εννέα χρόνια από τραγελαφικό δημοψήφισμα του 2015, το οποίο αποτέλεσε την κορωνίδα, το κρεσέντο, του λαϊκισμού και της αναξιοπιστίας που τόσο ταλαιπώρησε τη χώρα».

Το Υπουργικό Συμβούλιο αποφασίζει την προαγωγή του Μ. Πικραμένου στη θέση του Προέδρου του Συμβουλίου της Επικρατείας.

15 Ιουλίου

Ο Πρωθυπουργός, σε συνέντευξή του στο δελτίο ειδήσεων ιδιωτικού τηλεοπτικού σταθμού πανελληνίας εμβέλειας και απαντώντας σε σχετικές ερωτήσεις, αναφέρει: «[...] Ο κ. Αυγενάκης ετέθη εκτός κοινοβουλευτικής ομάδας της Νέας Δημοκρατίας με συνοπτικές διαδικασίες. Νομίζω ότι αυτός είναι ο τρόπος με τον οποίο πρέπει να αντιδρούν τα κόμματα. Θα σας έλεγα ότι σε μια εποχή που υπάρχει μεγάλη καχυποψία για την πολιτική και για τους πολιτικούς, πρέπει να είμα-

στε ακόμα πιο αυστηροί. Διότι πολύ σωστά επισημάνετε ότι όταν ο πολιτικός λόγος καταλήγει να είναι μια αντιδικία φωνασκούντων, τελικά οι μόνοι οι οποίοι ενδιαφέρονται για μια τέτοια αντιπαράθεση είναι αυτοί που βρίσκονται στα χαρτάκια της πολιτικής. Αυτή δεν είναι όμως η σιωπηλή πλειοψηφία, η οποία αυτό που περιμένει από τους πολιτικούς, πρώτα και πάνω από όλα, είναι λύσεις για τα προβλήματα της καθημερινότητας και έχει τουλάχιστον την απαίτηση από τους πολιτικούς να μπορούν να συνομιλούν πολιτισμένα, να διαφωνούν, ενίοτε, όποτε αυτό είναι εφικτό, να καταλήγουν και σε συμφωνία. Δεν είναι κακό αυτό, να μπορούμε να βρίσκουμε ενίοτε κοινό τόπο. Δυστυχώς αυτό, σε αυτή τη Βουλή, την ιδιαίτερη Βουλή την οποία βιώνουμε μετά τις εκλογές του 2023, είναι κάτι το οποίο σπανίζει [...] Η Δικαιοσύνη είναι η μόνη, η οποία είναι σε θέση να αφαιρέσει τις κουκούλες, δηλαδή να απεντάξει κάποιον από το καθεστώς του προστατευόμενου μάρτυρα. Νομίζω ότι αυτή τη στιγμή, χωρίς να παρεμβαίνω στο έργο της Δικαιοσύνης, υπάρχουν προφανή στοιχεία που να της επιτρέπουν να κάνει κάτι τέτοιο. Σε κάθε περίπτωση, εγώ θα σεβαστώ την άποψη της Δικαιοσύνης αλλά θα επιμείνω επίσης στη θέση μας, η οποία νομίζω ότι δικαιώνεται πια απόλυτα, ότι αυτό το οποίο έγινε από το ΣΥΡΙΖΑ το 2018 ήταν ό,τι αθλιότερο έχω δει, τουλάχιστον όσο θυμάμαι τον εαυτό μου στην πολιτική. Δέκα πολιτικά πρόσωπα να στοχοποιούνται τελείως άδικα, να είναι δακτυλοδεικτούμενα, να κατηγορούνται ως “διεφθαρμένοι” πάνω σε μία υπόθεση, η οποία φάνηκε ότι, ως προς το πολιτικό σκέλος της τουλάχιστον, ήταν στημένη από την αρχή μέχρι το τέλος

[...] Μας είπαν “δεν αποσύρουμε την εμπιστοσύνη μας από τη Νέα Δημοκρατία, με την έννοια ότι δεν επιλέγουμε να ενισχύσουμε κάποιο άλλο κόμμα, αλλά καθόμαστε λίγο στην άκρη, σας κοιτάμε και περιμένουμε να σας αξιολογήσουμε στις επόμενες εθνικές εκλογές για να δούμε, αν υλοποιήσατε αυτά τα οποία μας είπατε”. Και στο ερώτημα το οποίο θέσατε, αν είναι θέμα προσώπων ή πολιτικών, προφανώς είναι και τα δύο. Η αλλαγή προσώπων πάντα υπηρετεί την ταχύτερη υλοποίηση συγκεκριμένων πολιτικών [...] Διάβασα με πολύ προσοχή τη συνέντευξη του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας, του Νίκου Χριστοδουλίδη, στην Καθημερινή, είπε αλήθειες για το ζήτημα του Κυπριακού. Ναι, είμαι αισιόδοξος, συγκρατημένα αισιόδοξος, ότι θα έχουμε ακόμα μια ευκαιρία οι δύο κοινότητες να καθίσουν στο τραπέζι, να υπάρχει μια επανέναρξη των συνομιλιών στα πλαίσια των αποφάσεων του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, με ορισμένους όρους, οι οποίοι είναι απαράβατοι. Πρέπει να υπάρχει μια κυριαρχία, μια ιθαγένεια, μια διεθνής προσωπικότητα. Αυτές είναι μη διαπραγματεύσιμες έννοιες για το μέλλον της Κύπρου, εφόσον θα μπορούσε να υπάρχει μια συμφωνία [...] Η Συμφωνία των Πρεσπών είχε άλλες αδυναμίες, αλλά το ένα άρθρο της που αφορά την ενιαία ονομασία, το *erga omnes*, το όνομα Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας έναντι όλων, δεν επιδέχεται καμίας αμφισβήρησης ούτε νομικής ερμηνείας. Αυτό είναι το όνομα της χώρας και δεν μπορεί κανείς να την αποκαλεί με άλλο όνομα. Αυτό είναι κάτι το οποίο το κατέστησα απολύτως σαφές στον Πρωθυπουργό της Βόρειας Μακεδονίας, εντός της Συνόδου του ΝΑΤΟ, ότι βρίσκεται σε αυτό το τραπέζι, γιατί ακριβώς

υπεγράφη μια συμφωνία την οποία αυτή τη στιγμή δεν τηρεί. Η Ελλάδα προφανώς και έχει όπλα. Δεν αναφέρομαι στα όπλα που απορρέουν από την ίδια τη Συμφωνία, αλλά το μεγαλύτερο όπλο το οποίο έχει στη διάθεσή της είναι ότι είναι “τοποτηρητής” της ευρωπαϊκής πορείας των Σκοπίων. Και είναι δεδομένο ότι δεν μπορεί να υπάρχει καμία προσέγγιση προς την Ευρώπη, ούτε βήμα, εάν δεν λυθεί το ζήτημα αυτό μέσα από ρητή δήλωση της ηγεσίας της γειτονικής χώρας ότι το όνομα της χώρας είναι αυτό, είναι έναντι όλων [...] Η Ελλάδα έχει στήριξη από όλη την Ευρώπη στο ζήτημα αυτό, γιατί πολλές φορές στο παρελθόν βρεθήκαμε μόνοι [...] Μα εδώ δεν ξοδεύουμε διπλωματικό κεφάλαιο, γιατί η θέση μας είναι κατανοητή, απολύτως κατανοητή. Υπάρχει μία συμφωνία. Εγώ είχα σοβαρές επιφυλάξεις για τη Συμφωνία, για την έννοια της “μακεδονικής” εθνότητας και γλώσσας. Σοβαρές επιφυλάξεις. Ήταν ο λόγος για τον οποίο αντιτάχθηκα στη Συμφωνία, όχι το όνομα. Ήμουν πολύ σαφής, όταν μίλησα στη Βουλή. Λοιπόν, αυτή τη Συμφωνία πρέπει να την τηρήσουν οι γείτονές μας, γιατί τους θέλουμε κοντά στην Ευρώπη, δεν θέλουμε να είμαστε τσακωμένοι [...] Θέλω ένα χαρτοφυλάκιο το οποίο να είναι προφανώς σημαντικό όχι μόνο για την Ελλάδα αλλά και για την Ευρώπη, γιατί ούτως ή άλλως δεν στέλνουμε Επίτροπο για να διευθετούμε τα δικά μας ζητήματα. Ο Επίτροπος, τη στιγμή που πηγαίνει, φοράει ευρωπαϊκό καπέλο [...] Το ΠΑΣΟΚ είναι ένα από τα κόμματα της αντιπολίτευσης και έτσι θα αντιμετωπιστεί από την κυβέρνηση. Αυτό είναι και το θεμιτό. Έτσι λειτουργεί η δημοκρατία. Το ΠΑΣΟΚ είναι το τρίτο κόμμα, προχωρά σε μία διαδικασία εκλογής,

ανοιχτή, δημοκρατική. Αυτό είναι καλό για τη δημοκρατία μας, γενικά να υπάρχουν ανοιχτές συμμετοχικές διαδικασίες. Δεν θα υπάρχει καμία παρέμβαση, ούτε από εμένα ούτε από στελέχη της Νέας Δημοκρατίας. Έχω απαγορεύσει δια ροπαλού στα στελέχη μας να εκφράσουν οποιαδήποτε άποψη ή προτίμηση για το τι γίνεται σε ένα άλλο κόμμα, θα ήταν εξάλλου πολύ άκομψο να το κάναμε. Αλλά θέλω να επαναλάβω ότι η Νέα Δημοκρατία κυβερνά αυτοδύναμα και πιστεύω στις αυτοδύναμες κυβερνήσεις [...] Αυτοί είναι οι κανόνες του παιχνιδιού. Ο εκλογικός νόμος είναι αυτός που είναι. Πιστεύω στις αυτοδύναμες κυβερνήσεις, αλλά αυτός είναι ο εκλογικός νόμος [...] Έχουμε εκλογές σε τρία χρόνια. Οι κανόνες είναι αυτοί. Όταν πολλοί αμφισβητούσαν τη δυνατότητά μας να είμαστε αυτοδύναμοι, εγώ επέμενα και τελικά τον στόχο μας τον πετύχαμε. Αλλά δεν με απασχολούν οι εκλογές, οι εκλογές θα γίνουν το 2027. Νομίζω ότι όσο μιλάμε για το ζήτημα αυτό, τόσο δίνουμε την εντύπωση στους πολίτες ότι μας ενδιαφέρουν οι τακτικισμοί και η διαιώνιση της θητείας μας και όχι τα πραγματικά προβλήματα [...] Μα το κατέθεσα το πόθεν έσχεσ μου και ελέγχεται. Όπως έκανε και ο κ. Κασσελάκης με καθυστέρηση, όχι πόθεν έσχεσ, δήλωση πρώτης περιουσιακής κατάστασης, κατέθεσε ο κ. Κασσελάκης. Με το που θα ελεγχθούν, θα δημοσιευθούν. Όλο αυτό το ζήτημα, ξέρετε, το δημιούργησε ο ίδιος ο κ. Κασσελάκης. Θα μπορούσε κάλλιστα να το είχε κάνει αυτό πριν από κάποιους μήνες, όπως είχε υποχρέωση να το κάνει. Νομίζω ότι τελικά όλη αυτή η συζήτηση, η οποία μονοπώλησε και την τελευταία εβδομάδα, κάπου νομίζω ότι αδίκησε και την πολιτική αντιπαράθεση. Διότι

πάλι έβγαλε τη συζήτηση από τα προβλήματα των πολιτών, από τα σημαντικά ζητήματα της Ευρώπης και πήγε σε ένα εσωτερικό ζήτημα το οποίο αφορά το πολιτικό σύστημα και δεν νομίζω ότι τελικά ακουμπά τους πολίτες[...] Κοιτάξτε, εγώ σέβομαι και τιμώ πρόσωπα τα οποία έκατσαν σε αυτή την καρέκλα. Είναι τέως Πρωθυπουργοί, έχουν μια σωρευμένη εμπειρία, έχουν τις απόψεις τους. Με κάποιες από αυτές δεν συμφωνώ, είναι προφανές αυτό, αλλά έχουν το δικαίωμα να τις εκφράζουν. Αυτό σημαίνει ανοιχτό δημοκρατικό κόμμα. Και έχουμε αυτή τη δυνατότητα, ξέρετε, να μπορούμε να αντέχουμε και τη διαφορετική άποψη. Η άποψη, όπως εκφράζεται, είναι μια άποψη ενός τέως Πρωθυπουργού. Ο ένας είναι ακόμα βουλευτής, ο άλλος δεν είναι, γι' αυτό και δεν νομίζω ότι πρέπει να τους βλέπουμε κατ' ανάγκη και ως δίδυμο. Ο καθένας έχει τη δική του αυτόνομη πορεία. Όμως, η πολιτική αυτή τη στιγμή, της Νέας Δημοκρατίας, εκφράζεται από εμένα και από την κυβέρνηση και από την κοινοβουλευτική πλειοψηφία, η οποία πήρε ισχυρή εντολή να υλοποιήσει ένα πρόγραμμα, το οποίο και υλοποιεί. Είναι άλλο η άποψη η διαφορετική, την καταλαβαίνω, και άλλο η κριτική ότι κάνετε διαφορετικά από αυτά τα οποία είπατε ότι θα κάνατε [...] Είμαστε ένα κόμμα το οποίο πήρε ένα πολύ υψηλό ποσοστό. Μέσα σε αυτό το κόμμα είναι προφανές ότι υπάρχουν και διαφορετικές απόψεις σε επιμέρους ζητήματα. Θα ήταν πρακτικά αδύνατο να είχαμε ένα κόμμα το οποίο πήρε 41% και να συμφωνούμε όλοι σε όλα. Συμφωνούμε στα περισσότερα και έχουμε μια κοινή συνισταμένη, η οποία μας επιτρέπει να συμπορευόμαστε και να

μπορούμε να ενσωματώνουμε απόψεις, να τις επεξεργαζόμαστε, να τις βελτιώνουμε και να γινόμαστε καλύτεροι. Αυτή είναι η επιτυχία της Νέας Δημοκρατίας. Και η διεύρυνση αυτή της Νέας Δημοκρατίας, που είναι μια διεύρυνση, ασ μην κοροϊδευόμαστε, που έγινε στον κεντρικό χώρο, αυτό το οποίο αποκαλούμε πολιτικό κέντρο [...] Θα ήταν θεσμικά πολύ άκομψο, γιατί αντιμετωπίζω την Προεδρία της Δημοκρατίας και την Πρόεδρο με σεβασμό, όχι μόνο ως πρόσωπο αλλά και ως θεσμό, να πω οτιδήποτε για το ζήτημα αυτό πριν λήξει η θητεία της. Και σε αυτό και αν θα είμαι κάθετος. Δεν θέλω και δεν πρόκειται να δεχτώ να ακούσω από κανέναν βουλευτή οποιαδήποτε άποψη για την Προεδρία της Δημοκρατίας, διότι αφορά αμφισβήτηση του θεσμού, όχι του προσώπου, μέχρι που να ανοίξει η συζήτηση. Η συζήτηση θα ανοίξει συντεταγμένα τον Φεβρουάριο του 2025. Προφανώς και δεν κάθομαι εδώ σε αυτό το γραφείο να αποφασίζω μόνος μου, σέβομαι όμως απόλυτα και τη συνταγματική επιταγή, η οποία περιγράφει τον ή την Πρόεδρο της Δημοκρατίας ως ένα πρόσωπο το οποίο πρέπει να έχει ευρύτερη αποδοχή. Και θα σταματήσω εδώ».

Η κοινοβουλευτική ομάδα της Ελληνικής Λύσης-Κυριάκος Βελόπουλος καταθέτει πρόταση νόμου, στην οποία προβλέπεται ο αποκλεισμός από τις γενικές βουλευτικές και τις ευρωπαϊκές εκλογές των πολιτικών κομμάτων και των συνασπισμών περισσότερων συνεργαζόμενων που εκπροσωπούσαν κατά το παρελθόν στη Βουλή ή στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, όταν το σύνολο των οφειλών τους σε εργαζόμενους, στο δημόσιο, στα ασφαλιστικά ταμεία και τις

τράπεζες υπερβαίνει το ποσό της ετήσιας κρατικής χρηματοδότησης που έλαβαν κατά την τελευταία βουλευτική περίοδο.

16 Ιουλίου

Ο Πρωθυπουργός, μετά την υποβολή αιτήματος μελών της ειδικής μόνιμης επιτροπής θεσμών και διαφάνειας προερχόμενων από τη Νέα Δημοκρατία να αντικατασταθούν από τη σύνθεσή της, αποσύρει την κυβερνητική πρόταση για την επιλογή της Κ. Φουντεδάκη στη θέση της προέδρου της Εθνικής Αρχής Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής.

17 Ιουλίου

Αναβάλλεται η προγραμματισμένη συνεδρίαση της ειδικής μόνιμης επιτροπής θεσμών και διαφάνειας στην οποία είχε προγραμματιστεί η επιλογή του επικεφαλής της Εθνικής Αρχής Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής.

18 Ιουλίου

Ο Γ. Δραγασάκης, ιδρυτικό μέλος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς-Προοδευτική Συμμαχία και πρώην Υπουργός, ανακοινώνει, με ανάρτησή του στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, την αποχώρησή του από το κόμμα και επιτίθεται με δριμύτητα σε επιλογές της ηγεσίας του.

23 Ιουλίου

Η Πρόεδρος της Δημοκρατίας, σε συνέντευξή της στην κρατική τηλεόραση και απαντώντας σε σχετικές ερωτήσεις, μεταξύ άλλων, αναφέρει: «Εγώ αυτό που επιθυμώ είναι μέχρι την τε-

λευταία μέρα, τον Μάρτιο του '25, να κάνω το καθήκον μου, αυτό που περιγράφεται και αυτό που έχω σχεδιάσει εγώ, προσπαθώντας να ανταποκριθώ. Προσπαθώ λοιπόν να ανταποκριθώ με τον καλύτερο τρόπο. Όπως δεν με είχε απασχολήσει η πρώτη θητεία, έτσι και αλλιώς είναι αποφάσεις άλλων θεσμικών οργάνων με τα δικά τους κριτήρια, επομένως δεν βρίσκω τον λόγο να με απασχολήσει κάτι πέρα από αυτό [...] Στα τέσσερα χρόνια που είμαι Πρόεδρος δεν τοποθετήθηκα ποτέ για καμία μεταρρύθμιση, όσο ήταν νομοσχέδιο, πριν ψηφιστεί από τη Βουλή. Ποτέ, γιατί είμαι και πολύ προσεκτική πάνω στο θέμα αυτό. Θεωρώ ότι είναι παράλογο μετά την ψηφίση του νόμου –και ενός νόμου μάλιστα που αφορά ένα θέμα που στις περισσότερες φιλελεύθερες δημοκρατίες έχει επίσης νομοθετηθεί– να συζητάμε ότι κάποιος κακώς παίρνει τη θέση της μίας ή της άλλης πλευράς και ότι πλήττει τα αισθήματα αυτού που έχει την άλλη άποψη. Η καθολικότητα της απόλαυσης των δικαιωμάτων είναι η κεντρική αρχή για τα δικαιώματα σε μια φιλελεύθερη δημοκρατία. Δικαστικό είναι να χωρίζει κανείς τα δικαιώματα σε πλειοψηφίες και μειοψηφίες, όχι να υπερασπίζεται την καθολική απόλαυση. Εδώ κάποιοι συμπολίτες μας διεκδίκησαν και πέτυχαν να απολαύσουν δικαιώματα που εμείς ήδη έχουμε. Δεν αφείρεσαν κάτι από κανέναν άλλον. Αλλά σέβομαι τις απόψεις όλων [...] Επιδίωξα να μείνω πιστή στις αρμοδιότητες και τις υποχρεώσεις του θεσμού και, ταυτόχρονα, να κάνω ένα άνοιγμα, ώστε να έρθει πιο κοντά ο θεσμός προς τον πολίτη και να ακουστούν οι ομάδες της κοινωνίας που δεν ήταν πάντα μπροστά».

24 Ιουλίου

Η Βουλή σε ειδική συνεδρίαση της Ολομέλει-
ας τιμά την επέτειο των πενήντα ετών από την
αποκατάσταση της δημοκρατίας.

25 Ιουλίου

Με απόφαση του Προέδρου της κοινοβουλευ-
τικής ομάδας του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής
Αριστεράς-Προοδευτική Συμμαχία, έπειτα από
υπόδειξη του Προέδρου του κόμματος, ο Π.
Πολάκης, βουλευτής στη βασική εκλογική πε-
ριφέρεια Χανίων, τίθεται εκτός της κοινοβου-
λευτικής του ομάδας. Είχε προηγηθεί φραστική
επίθεση του πρώην Υπουργού σε συνεργάτιδα
του Υπουργού Υγείας κατά τη συνεδρίαση της
διαρκούς επιτροπής κοινωνικών υποθέσεων. Ο
Πρόεδρος της Βουλής απευθύνει στον διαγρα-
φέντα μομφή για «απρεπή συμπεριφορά με λό-
για και με έργα» και του επιβάλλει περικοπή, ίση
με το ποσό που αντιστοιχεί σε μισό μήνα, στην
αποζημίωσή του.

29 Ιουλίου

Ο Πρωθυπουργός συναντάται με την Πρόεδρο
της Δημοκρατίας και την ενημερώνει για τις
τρέχουσες πολιτικές εξελίξεις στην Ελλάδα και
διεθνώς.

30 Ιουλίου

Δίνεται στη δημοσιότητα, με ανακοίνωση της
Γ. Αδειλίνη, Εισαγγελέως του Αρείου Πάγου,
το πόρισμα της προκαταρκτικής εξέτασης για
την υπόθεση των υποκλοπών. Η σχετική έρευνα
διήρκησε δύο περίπου έτη και, όπως αναφέρε-
ται, «από αυτήν συνάγεται αναντίλεκτα ότι δεν

υπήρξε καμία απολύτως εμπλοκή με το κατασκο-
πευτικό λογισμικό predator ή οποιοδήποτε άλλο
παρόμοιο λογισμικό κρατικής υπηρεσίας και δη
της Εθνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών (ΕΥΠ), της
Αντιτρομοκρατικής (Δ.Α.Ε.Ε.Β.) και γενικότερα
της ΕΛΑΣ (υπουργείο Προστασίας του Πολίτη) ή
οποιοδήποτε κρατικού λειτουργού. Επίσης, τη-
ρήθηκε απαρέγκλιτα η διαδικασία που προβλέπε-
ται από το νόμο για τις παρακολουθήσεις από την
ΕΥΠ. Αντίθετα, προέκυψαν “επαρκείς ενδείξεις”
στο στάδιο αυτό για την κίνηση ποινικής δίωξης
σε βάρος τεσσάρων νομίμων εκπροσώπων και
πραγματικών ιδιοκτητών εταιρειών, για αξιόποι-
νες πράξεις, όπως της παραβίασης του απορρή-
του της τηλεφωνικής επικοινωνίας κ.λπ., οι οποί-
ες είναι σε βαθμό πλημμελήματος και οι ιδιώτες
αυτοί θα οδηγηθούν σε δίκη». Η δημοσιοποίηση
του πορίσματος και όσα περιέχει προκαλούν τις
έντονες αντιδράσεις κοινοβουλευτικών ομάδων
της αντιπολίτευσης.

31 Ιουλίου

Με διαδοχικά έγγραφα αιτήματά τους στον
Πρόεδρο της Βουλής, βουλευτές προερχόμενοι
από πέντε κοινοβουλευτικές ομάδες της αντι-
πολίτευσης ζητούν τη σύγκληση της ειδικής μό-
νιμης επιτροπής θεσμών και διαφάνειας, προ-
κειμένου αφενός να κληθούν η Εισαγγελέας
του Αρείου Πάγου και ο Αχ. Ζήσης και να την
ενημερώσουν για το πόρισμα της προκαταρκτι-
κής εξέτασης στην υπόθεση των υποκλοπών,
αφετέρου δε να δοθεί στα μέλη της επιτροπής
το σύνολο της δικογραφίας και η πράξη αρχει-
οθέτησής της. Απαντώντας στην πρωτοβουλία,
ο Υπουργός Δικαιοσύνης τη χαρακτηρίζει «πρω-

τοφανή, απίστευτη και απαράδεκτη κατακύβη...
θεσμικό παραλογισμό».

1 Αυγούστου

Ο κυβερνητικός εκπρόσωπος, σε ερώτηση που του υποβάλλεται κατά την ενημέρωση των πολιτικών συντακτών σχετικά με το αίτημα να κληθούν στην ειδική μόνιμη επιτροπή θεσμών και διαφάνειας η Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου και ο Αχ. Ζήσης, απαντά: «Δεν μπορώ να θυμηθώ ούτε προηγούμενο τέτοιο, ούτε να βρω κάτι άλλο αντίστοιχο σε κάποια άλλη δημοκρατία εντός Ευρώπης. Με λίγα λόγια, τα κόμματα αυτά μας λένε ότι κάθε φορά που δεν μας αρέσει μια απόφαση της Δικαιοσύνης, εμείς θα την τραβάμε από το αυτί τη Δικαιοσύνη και θα την πηγαίνουμε στη Βουλή να της ζητάμε το λόγο. Έχουν κάθε δικαίωμα να το λένε, αλλά να τους πει κάποιος ότι αυτό δεν προβλέπεται στη Δημοκρατία μας, δεν συμβαδίζει με τη Δημοκρατία μας, δεν έχει καμία σχέση με τη διάκριση των εξουσιών, είναι μαθήματα που ένας μαθητής νομικής τα μαθαίνει στο πρώτο έτος. Θεωρώ ότι το να το ακούει αυτό κανείς δεν πέφτει από τα σύννεφα, είναι το κόμμα του καταδικασθέντος 13-0 για πολύ σοβαρά αδικήματα παραβίασης των θεσμών, των παραϊπουργείων δικαιοσύνης του έτερου καταδικασμένου. Άρα, για τον ΣΥΡΙΖΑ είναι μια μέρα στη δουλειά να μην καταλαβαίνει τι σημαίνει η διάκριση των εξουσιών, όταν κατά παραδοχή του κ. Κωντονή αυτό έκανε. Αυτό ονειρεύονται, αυτό θέλουν να κάνουν. Το να βλέπεις το ΠΑΣΟΚ, που έχει παράδοση σεβασμού στους θεσμούς, να σέρνεται πίσω από τη ρητορική του ΣΥΡΙΖΑ, της κ. Κωνσταντοπούλου, επιβεβαιώνει ότι δεν θέλει να γίνει αξιόπιστη αντιπολίτευση,

αλλά πράσινοι ΣΥΡΙΖΑ με ρητορική που δεν καταλαβαίνεις τις διαφορές [...] Η ανακοίνωση του Αρείου Πάγου δίνει απαντήσεις και αναφέρεται σε πόρισμα 300 σελίδων. Επειδή δεν τους άρεσε ένα σκέλος που απαλλάσσει μία σειρά από κρατικούς ή υπηρεσιακούς παράγοντες, είναι αντίθετοι στην ηγεσία του Αρείου Πάγου και στοχοποιούν την Εισαγγελέα που έχει εκλεγεί με τα 4/5 της Βουλής. Άλλο ένα σοβαρό δείγμα ότι κάποια κόμματα φαίνεται ότι έχουν τσακωθεί με τους στοιχειώδεις κανόνες λειτουργίας των θεσμών και της δημοκρατίας [...] Επιτίθενται στη Δικαιοσύνη, επειδή δεν τους αρέσει μια απόφαση και λένε να έρθει ο εκπρόσωπος της ανεξάρτητης δικαστικής εξουσίας στη Βουλή να δώσει απαντήσεις. Τι θα απαντήσει η Βουλή είναι θέμα της Βουλής. Υπάρχει δυνατότητα σύγκλησης της επιτροπής θεσμών και διαφάνειας και κλήσης της δικαστικής εξουσίας, όχι για να δώσει εξηγήσεις. Αυτό δεν προβλέπεται, είναι παράνομο, είναι άκυρο αίτημα. Προβλέπεται να έρθει εκπρόσωπος της δικαστικής εξουσίας για ζητήματα λειτουργίας της Δικαιοσύνης, για ζητήματα δηλαδή διαδικαστικά [...] Είναι πάρα πολλές οι φορές που έχουμε ερωτηθεί για πολλές υποθέσεις και σεβόμαστε την υποχρέωσή μας να μην μπαίνουμε στα χωράφια της Δικαιοσύνης».

Ο κυβερνητικός εκπρόσωπος ανακοινώνει, επίσης, ότι ο Απ. Τζιτζικώστας, Περιφερειάρχης Κεντρικής Μακεδονίας, είναι η πρόταση της Ελλάδας για τη θέση Επιτρόπου στη σύνθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

2 Αυγούστου

Συνεδριάζει η ειδική μόνιμη επιτροπή θεσμών και διαφάνειας, συζητά και απορρίπτει κατά

πλειοψηφία, με δεκατέσσερις (14) ψήφους κατά και δεκατρείς (13) ψήφους υπέρ, τα αιτήματα που υπέβαλαν πέντε κοινοβουλευτικές ομάδες της αντιπολίτευσης, προκειμένου αφενός να κληθούν να την ενημερώσουν η Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου και ο Αχ. Ζήσης για το πόρισμα της προκαταρκτικής εξέτασης στην υπόθεση των υποκλοπών, αφετέρου δε να δοθεί στα μέλη της το σύνολο της δικογραφίας και η πράξη αρχειοθέτησής της.

Διακόπτονται, λόγω των καλοκαιρινών διακοπών, οι εργασίες της Ολομέλειας της Βουλής.

10 Αυγούστου

Ο Όθ. Ηλιόπουλος, επικεφαλής του ψηφοδελτίου Επικρατείας του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς-Προοδευτική Συμμαχία, ενημερώνει τον Πρόεδρο της Βουλής ότι παραιτείται από το βουλευτικό αξίωμα. Στην επιστολή του επιχειρεί τον απολογισμό του έργου που επέλεξε, επισημαίνει ότι εκπροσωπεί τον απόδημο Ελληνισμό και αναφέρει ότι: «[...] Όλες και όλοι οι συνυποψήφιοί μου, εντός και εκτός Βουλής, έδιναν και θα δίνουν αγώνες για μια σύγχρονη και δίκαιη Ελλάδα. Ευελπιστώ ότι η πράξη της παραίτησής μου δεν θα στερήσει από τους συμπατριώτες μου στο εξωτερικό τη δυνατότητα εκπροσώπησής τους, μιας και παραιτούμαι υπέρ του ετέρου απόδημου Έλληνα του ψηφοδελτίου μας, του εκλεγμένου Προέδρου του ΣΥΡΙΖΑ, Στέφανου Κασσελάκη. Θεωρώ ότι η σκέψη μου αυτή αντανακλά και τη βούληση των χιλιάδων ψηφοφόρων του ΣΥΡΙΖΑ στο εξωτερικό που θα ήθελαν η “φωνή” τους στην Ελληνική Βουλή να είναι ένας από αυτούς».

14 Αυγούστου

Ο Πρόεδρος του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος-Κίνημα Αλλαγής ζητά με επιστολή του στον Πρόεδρο της Βουλής τη διεξαγωγή συζήτησης προ ημερησίας διατάξεως για «τις καταστροφικές πυρκαγιές που έπληξαν την Αττική». Ο εκπρόσωπος τύπου της Νέας Δημοκρατίας δηλώνει ότι η κυβέρνηση θα ενημερώσει τη Βουλή το φθινόπωρο.

27 Αυγούστου

Συνεδριάζει σε συνθήκες έντασης η κοινοβουλευτική ομάδα του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς-Προοδευτική Συμμαχία. Ο Πρόεδρος του κόμματος εισηγείται την αντικατάσταση του Σ. Φάμελλου από τον Ν. Παππά στην προεδρία της κοινοβουλευτικής ομάδας και των τριών κοινοβουλευτικών εκπροσώπων. Η εισήγηση υπερψηφίζεται από δεκαεπτά (17) μέλη (της κοινοβουλευτικής ομάδας), δώδεκα (12) την καταψηφίζουν και τέσσερις (4) δηλώνουν «παρών». Από τη συνεδρίαση απουσιάζει ο Αλ. Τσίπρας.

Η Π. Τσαπανίδου, πρώτη αναπληρωματική βουλευτής Επικρατείας, συναντάται με το διευθυντή του γραφείου του Προέδρου του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς-Προοδευτική Συμμαχία και τον ενημερώνει ότι θα αναλάβει τα βουλευτικά του καθήκοντα στη θέση του παραιτηθέντα Όθ. Ηλιόπουλου.

28 Αυγούστου

Η Πρόεδρος της κοινοβουλευτικής ομάδας Πλεύση Ελευθερίας-Ζ. Κωνσταντοπούλου συναντάται με την Πρόεδρο της Δημοκρατίας και

της ζητά να συγκαλέσει το συμβούλιο των πολιτικών αρχηγών, προκειμένου να συζητήσει «το διαρκές έγκλημα των πυρκαγιών και το σκάνδαλο των υποκλοπών», ενώ επαναφέρει το αίτημά της να δοθούν στη δημοσιότητα τα πρακτικά της συνεδρίασης του συμβουλίου των πολιτικών αρχηγών την επομένη του δημοψηφίσματος της 5ης Ιουλίου 2015. Απαντώντας η Κ. Σακελλαροπούλου επισημαίνει: «Η ορθή λειτουργία και η ποιότητα της Δημοκρατίας είναι καθήκον και μέριμνα όλων μας. Στο πλαίσιο αυτό, η αξία του διαλόγου και η αναζήτηση συναινέσεων μεταξύ των πολιτικών δυνάμεων έχουν πρωταρχική σημασία και συμβάλλουν στο γενικό καλό». Τα ίδια επαναλαμβάνει και στον Αλ. Χαρίτση, με τον οποίο συναντάται στη συνέχεια. Αναφερόμενος στον λόγο της επίσκεψής του, παρουσία των τηλεοπτικών συνεργείων, ο Πρόεδρος της κοινοβουλευτικής ομάδας της Νέας Αριστεράς αναφέρει ότι ζήτησε τη συνάντηση, διότι «υπάρχει μια τριπλή κρίση, αν θέλετε, θεσμική, οικονομική και κλιματική, η οποία πρέπει όλους μας, όσους έχουμε και τη θεσμική ευθύνη, να μας κάνει να ανησυχούμε και να συζητήσουμε επί της ουσίας για το πώς θα αντιμετωπίσουμε αυτήν την κρίση».

Έπειτα από διακοπή τριών εβδομάδων, λόγω των καλοκαιρινών διακοπών, επαναρχίζουν οι εργασίες της Ολομέλειας της Βουλής.

Ο Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς-Προοδευτική Συμμαχία αποφασίζει τη διαγραφή της Αθ. Λινού, βουλευτή στη βασική εκλογική περιφέρεια Β1 Βορείου Τομέα Αθηνών, από την κοινοβουλευτική του ομάδα, επειδή, όπως αναφέρεται σε ανάρτησή του στα

μέσα κοινωνικής δικτύωσης, «τα στοιχεία που παρείχε για υπόθεσή της (πρόκειται για το πρόγραμμα “ΔΙΑΤΡΟΦΗ”) δημιούργησαν περισσότερες απορίες [...] η οικονομική της δραστηριότητα έπρεπε να είχε διερευνηθεί για τυχόν σκιές πριν από την ενσωμάτωσή της στα ψηφοδέλτια του ΣΥΡΙΖΑ». Της ζητά, επίσης, να παραδώσει την έδρα της, αλλά η βουλευτής απαντά ότι: «Δεν πρόκειται να παραιτηθώ από βουλευτής, ούτε να παραδώσω την έδρα την οποία μου έδωσαν 25.000 και πλέον ψηφοφόροι μου». Για την απόφαση της διαγραφής από την κοινοβουλευτική ομάδα ο Ν. Παπάς, νέος Πρόεδρός της, ενημερώνει τον Πρόεδρο της Βουλής. Ο αριθμός των ανεξάρτητων βουλευτών ανέρχεται, πλέον, στους δεκατέσσερις (14).

30 Αυγούστου

Η Π. Τσαπανίδου ορκίζεται και αναλαμβάνει τα καθήκοντα της βουλευτού Επικρατείας, αντικαθιστώντας τον Όθ. Ηλιόπουλο.

3 Σεπτεμβρίου

Ο Ν. Παπάς ενημερώνει με επιστολή του τον Πρόεδρο της Βουλής ότι, «μετά από εισήγηση του Αρχηγού της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης και Προέδρου του ΣΥΡΙΖΑ-Προοδευτική Συμμαχία», ο Π. Πολάκης, βουλευτής στη βασική εκλογική περιφέρεια Χανίων, επανεντάσσεται στην κοινοβουλευτική του ομάδα.

7 Σεπτεμβρίου

Ο Πρωθυπουργός στην ομιλία του προς τους παραγωγικούς φορείς της πόλης κατά τα εγκαίνια της 88ης Διεθνούς Έκθεσης Θεσσαλονίκης

ανακοινώνει μέτρα δημοσιονομικού κόστους περίπου ενός δισεκατομμυρίου (1.000.000.000) ευρώ με ωφελημένους τους εργαζόμενους στον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα, τους συνταξιούχους, τους ελεύθερους επαγγελματίες, τους ιδιοκτήτες ακινήτων και τα ευαίσθητα (οικονομικά) νοικοκυριά.

Στην εισαγωγική ομιλία του κατά τη συνεδρίαση της Κεντρικής Επιτροπής του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς-Προοδευτική Συμμαχία ο Πρόεδρός του επιτίθεται με οξείς χαρακτηρισμούς σε όσους τον αμφισβητούν, και ογδόντα επτά (87) μέλη της καταθέτουν σε βάρος του πρόταση μομφής. Η ψηφοφορία αποφασίζεται να διεξαχθεί την επομένη και να είναι μυστική.

8 Σεπτεμβρίου

Απαντώντας σε ερωτήσεις κατά τη συνέντευξη Τύπου την επομένη της ομιλίας του στα εγκαίνια της 88^{ης} Διεθνούς Έκθεσης Θεσσαλονίκης, ο Πρωθυπουργός, μεταξύ άλλων, αναφέρει: «[...] Σε αυτούς, οι οποίοι προβλέπουν ότι η αυτοδυναμία στις επόμενες εκλογές με τον υφιστάμενο εκλογικό νόμο είναι άπιαστο όνειρο, θα συνιστούσα λίγη υπομονή και ίσως κάποιες χρήσιμες ιστορικές αναφορές στο τι έγινε την προηγούμενη τετραετία. Αν το 2027 η ΝΔ έχει υλοποιήσει αυτά για τα οποία ψηφίστηκε το 2023, θα είναι μια κυβέρνηση, η οποία θα αξίζει και πάλι της εμπιστοσύνης του ελληνικού λαού; Η απάντησή μου είναι θετική [...] Η συζήτηση θα γίνει τον Ιανουάριο και μέχρι τότε δεν θα πω απολύτως τίποτα, πέραν του γεγονότος ότι σέβομαι και εκτιμώ την Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Η πρόθεση πάντα του

προτείνοντος Πρόεδρο της Δημοκρατίας είναι να σεβαστεί το πνεύμα του Συντάγματος και το πρόσωπο να έχει τη μέγιστη δυνατή συναίνεση [...] Θέλω να κάνουμε αυτή τη συζήτηση συντεταγμένα αρχές του 2025. Οραματίζομαι πιο ευρεία συνταγματική αναθεώρηση και έχουμε υποχρέωση να διερευνήσουμε τη δυνατότητα ευρύτερων συναινέσεων. Τα βασικά ζητήματα τα οποία διέπουν τις σχέσεις Κράτους-Εκκλησίας δεν είναι στις προθέσεις μου να αποτελέσουν αντικείμενο αναθεώρησης [...] Το αποτέλεσμα των Ευρωπαϊκών εκλογών ήταν κατώτερο των προσδοκιών μας, όχι κακό, σε μια κάλλη, η οποία ευνοούσε και την ψήφο διαμαρτυρίας και την αποχή [...] Έχω μία ειλικρινή σχέση με τους προκατόχους μου και έχουν το απεριόριστο δικαίωμα ελεύθερης έκφρασης άποψης. Και η άποψή τους είναι πάντα σεβαστή, την ακούω με προσοχή. Δεν σημαίνει πάντα ότι πρέπει να συμφωνώ με αυτή [...] Δεν έχω σχέδιο απότομης μεταπήδησης σε ευρωπαϊκή θέση. Είμαι εκλεγμένος Πρωθυπουργός για πλήρη θητεία. Αυτή σκοπεύω να την εξαντλήσω έως την άνοιξη του 2027 [...] Δεν θα ανεχτώ μηδενιστική κριτική από την αντιπολίτευση, η οποία ακυρώνει όλη τη μεγάλη προσπάθεια, η οποία έγινε. Ξέφυγε μία φωτιά που έκανε μεγάλη ζημιά. Αλλά γινόμαστε καλύτεροι και επενδύουμε πολύ περισσότερα [...] Η δίκη για τα Τέμπη πρέπει να ξεκινήσει πριν από το τέλος του έτους. Δεν μπορούμε να φτάσουμε στη δεύτερη επέτειο αυτής της τραγωδίας, χωρίς να έχει ξεκινήσει. Όλες οι θεωρίες που διακινούνται περί συγκάλυψης είναι απαράδεκτες και νομίζω ότι θα φανεί ξεκάθαρα από την έρευνα της Δικαιοσύνης το ορθό αυτού του χαρακτηρισμού [...] Ο πυρήνας του τουρκικού

αναθεωρητισμού δεν έχει αλλάξει. Η “γαλάζια πα-
 τρίδα” παραμένει στο τραπέζι και συνιστά ευθεία
 αμφισβήτηση κυριαρχίας και κυριαρχικών δικαιω-
 μάτων της χώρας. Είναι ένα ζήτημα το οποίο πάντα
 το θέτω και θα εξακολουθώ να το θέτω στον πρό-
 εδρο Ερντογάν και αποτελεί τη βασική δυσκολία
 για να μπορέσουμε να μπούμε στον πυρήνα της
 συζήτησης της μεγάλης μας διαφοράς, που αφορά
 την οριοθέτηση υφαλοκρηπίδας και ΑΟΖ [...] Θέ-
 λουμε τις καλύτερες δυνατές σχέσεις με τους γεί-
 τονές μας, συμπεριλαμβανομένης της Αλβανίας.
 Πέρασαμε ένα δύσκολο διάστημα. Οι σχέσεις μας
 περνούν μέσα από τον σεβασμό των δικαιωμάτων
 της ελληνικής εθνικής μειονότητας. Το ζήτημα των
 περιουσιακών δικαιωμάτων δεν έφυγε ποτέ από
 την ατζέντα [...]».

Η πρόταση μομφής κατά του Προέδρου του
 Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς-Προο-
 δευτική Συμμαχία γίνεται δεκτή από την πλειο-
 ψηφία της Κεντρικής του Επιτροπής. Στη μυστική
 ψηφοφορία από τα διακόσια ενενήντα τέσσερα
 (294) εγγεγραμμένα μέλη της, συμμετέχουν δια-
 κόσια ογδόντα έξι (286), εκ των οποίων σαράντα
 (40) τηλεφωνικά, τα έγκυρα ψηφοδέλτια είναι
 διακόσια ογδόντα τρία (283), την πρόταση άρση
 της εμπιστοσύνης υπερψηφίζουν εκατόν εξήντα
 τρία (163) μέλη, εκατόν είκοσι (120) την κατα-
 ψηφίζουν και δύο (2) επιλέγουν το λευκό. Η Κε-
 ντρική Επιτροπή αποφασίζει, επίσης, τη σύγκλη-
 ση συνεδρίου για την εκλογή νέου Προέδρου,
 το κόμμα να εκπροσωπήσει στη Διεθνή Έκθεση
 Θεσσαλονίκης ο Πρόεδρος της κοινοβουλευτι-
 κής ομάδας και η Πολιτική Γραμματεία να συνε-
 δριάσει άμεσα, εξουσιοδοτούμενη να εισηγηθεί
 τον οδικό χάρτη του εκτάκτου συνεδρίου.

10 Σεπτεμβρίου

Οι επικεφαλής ή οι κοινοβουλευτικοί εκπρό-
 σωποι της πλειονότητας των κομμάτων της
 αντιπολίτευσης που παίρνουν τον λόγο κατά
 τη συζήτηση στην Ολομέλεια σχεδίου νόμου
 αρμοδιότητας του Υπουργείου Δικαιοσύνης
 επαναφέρουν το αίτημα για τη σύγκληση της
 ειδικής μόνιμης επιτροπής θεσμών και διαφά-
 νειας, προκειμένου να κληθούν σε ακρόαση η
 Εισαγγελέας και ο αρμόδιος αντεισαγγελέας
 του Αρείου Πάγου, αλλά και οι επικεφαλής των
 Αρχών Διασφάλισης του Απορρήτου των Επι-
 κοινωνιών και Προστασίας Δεδομένων Προσω-
 πικού Χαρακτήρα και να συζητηθεί το πόρισμα
 της Δικαιοσύνης για τις υποκλοπές.

Η Ολομέλεια της Βουλής αποφασίζει, σύμ-
 φωνα με την εισήγηση της ειδικής μόνιμης
 επιτροπής δεοντολογίας και το αίτημα της ιδί-
 ας της βουλευτού, την άρση της ασυλίας της
 Έ. Ακρίτα, βουλευτή Επικρατείας του Συνασπι-
 σμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς-Προοδευτική
 Συμμαχία, μετά τη μήνυση για συκοφαντική δυ-
 σφήμιση που κατέθεσε σε βάρος της η σύζυγος
 του Πρωθυπουργού.

12 Σεπτεμβρίου

Έπειτα από ανάρτηση σε μέσο κοινωνικής δι-
 κτύωσης στην οποία προβάλλεται η άποψη ότι
 ο Στ. Κασσελάκης, μετά την υπερψήφιση της
 πρότασης μομφής στο πρόσωπό του, δεν απώ-
 λεσε τη θέση του Προέδρου του Συνασπισμού
 Ριζοσπαστικής Αριστεράς-Προοδευτική Συμμα-
 χία, συνεδριάζει εκτάκτως η Πολιτική Γραμμα-
 τεία του κόμματος και επικυρώνει κατά πλειο-
 ψηφία –με δεκαεπτά (17) ψήφους υπέρ, μία (1)

κατά και ένα (1) μέλος να απουσιάζει– την αποπομπή του. Όπως αναφέρεται στην ανακοίνωση που δίνεται στη δημοσιότητα μετά τη λήξη της συνεδρίασης: «Η Κεντρική Επιτροπή του ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ, το ανώτατο όργανο του κόμματος, αποφάσισε την άρση της εμπιστοσύνης στον Στέφανο Κασσελάκη, με αποτέλεσμα την έκπτωσή του από την προεδρία και την ενεργοποίηση των διατάξεων του καταστατικού για τη διεξαγωγή εκτάκτου συνεδρίου. Η τήρηση του καταστατικού είναι υποχρεωτική για όλα τα μέλη και στελέχη του κόμματος και το ζήτημα θεωρείται λήξαν».

17 Σεπτεμβρίου

Ένδεκα (11) βουλευτές της πλειοψηφίας, η πλειονότητα των οποίων υπήρξαν στο παρελθόν μέλη κυβερνήσεων της Νέας Δημοκρατίας, με ερώτησή τους στον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών θέτουν το ζήτημα της προστασίας των περιουσιών των δανειοληπτών.

18 Σεπτεμβρίου

Ο Πρωθυπουργός συναντάται με την Πρόεδρο της Δημοκρατίας και την ενημερώνει για τις τρέχουσες πολιτικές εξελίξεις. Παρουσία των τηλεοπτικών συνεργείων, αναφέρει: «Θεωρώ πολύ σημαντική τη δέσμευση της κυβέρνησης να απαγορεύσει τη χρήση των κινητών κατά τη διάρκεια του σχολείου. Από τη στιγμή που το παιδί θα πάει στο σχολείο μέχρι να φύγει. Το εννοούμε, όταν λέμε το κινητό στην τσάντα. Δεν είναι απλά μία προσδοκία και φυσικά το ζήτημα δεν είναι τιμωρητικό. Είδα ότι σήμερα μπήκε η πρώτη αποβολή. Το ζήτημα είναι να αντιληφθούμε όλοι –οι δάσκαλοι και οι καθηγητές, οι γονείς και τα ίδια τα

παιδιά– ότι αυτό βοηθάει τη μαθητική διαδικασία. Γι' αυτό θέλουμε τους συλλόγους γονέων συμμαχικούς σε αυτήν την προσπάθεια. Έχω συζητήσει με τον Υπουργό Παιδείας και είμαι πολύ θετικός, εάν υπάρχουν τέτοια αιτήματα από συλλόγους γονέων, να προμηθεύσουμε ένα σε πρώτη φάση πεπερασμένο αριθμό σχολείων πιλοτικά με locker, ώστε τα παιδιά να μπορούν να κλειδώνουν τα κινητά τους, όταν πηγαίνουν στο σχολείο, και να τα παίρνουν, όταν φεύγουν. Είναι σημαντικό όμως αυτές οι δράσεις να μην επιβάλλονται από πάνω προς τα κάτω, αλλά να έχουν την ίδια την ανταπόκριση της σχολικής κοινότητας».

Η ειδική μόνιμη επιτροπή δεοντολογίας εισηγείται, ομόφωνα, στην Ολομέλεια της Βουλής την άρση της ασυλίας του Β. Στίγκα, Προέδρου της κοινοβουλευτικής ομάδας των Σπαρτιατών. Η άρση ζητήθηκε μετά τη μήνυση για ψευδή κατάθεση και συκοφαντική δυσφήμιση που υπέβαλε σε βάρος του ο Χ. Κατσιβαρδάς, ανεξάρτητος βουλευτής που είχε εκλεγεί με τη σημαία του κόμματος.

20 Σεπτεμβρίου

Η Έ. Ακρίτα, βουλευτής Επικρατείας του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς-Προοδευτική Συμμαχία, υποβάλλει στον Πρόεδρο της κοινοβουλευτικής ομάδας, μετά τις αντιδράσεις που προκάλεσε ανάρτησή της στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης ως απάντηση σε όσους την επέκριναν για την πισίνα του σπιτιού της, την παραίτησή της και θέτει την έδρα της στη διάθεση του κόμματος. Η παραίτηση της, όπως ανακοινώνει με νεότερη ανάρτησή της, δεν θα γίνει δεκτή.

21 Σεπτεμβρίου

Ο Πρωθυπουργός από τη Νέα Υόρκη, όπου βρίσκεται για να μιλήσει στη Γενική Συνέλευση του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, παραπέμπει με το ερώτημα της διαγραφής από την κοινοβουλευτική ομάδα της συμπολίτευσης στην επιτροπή δεοντολογίας του κόμματος τον Μ. Σαλμά, βουλευτή στη βασική εκλογική περιφέρεια Αιτωλοακαρνανίας. Ο πρώην Υπουργός ήταν μεταξύ εκείνων που υπέγραψαν την ερώτηση προς τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών για την προστασία των περιουσιών των δανειοληπτών και σε τηλεοπτικές εμφανίσεις του αναφέρθηκε σε «φωτογραφικούς» διαγωνισμούς για την ανάθεση κυλικείων από τα Υπουργεία Πολιτισμού και Αθλητισμού και Υγείας.

23 Σεπτεμβρίου

Η επιτροπή δεοντολογίας της Νέας Δημοκρατίας αποφασίζει, ομόφωνα, τη διαγραφή του Μ. Σαλμά από την κοινοβουλευτική της ομάδα.

29 Σεπτεμβρίου

Ο Πρόεδρος της Αρχής Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών, μιλώντας σε ιδιωτικό τηλεοπτικό σταθμό πανελληνίας εμβέλειας, αναφέρει: «[...] Δεν φανταζόταν ποτέ το 2019 που ανέλαβα επικεφαλής της ΑΔΑΕ ότι θα βρισκόμουν μπροστά σε ένα “τέτοιου μεγέθους σκάνδαλο”. Δεν πίστευα ότι πέντε δεκαετίες από το τέλος της δικτατορίας θα αντιμετωπίζαμε μια τόσο τραυματική για τη δημοκρατία εμπειρία [...] Είχα ζητήσει να ενημερώσω τη Βουλή για αυτά που είχε εντοπίσει η Αρχή, αλλά μου είπαν πως κανείς δεν πάει αυτόκλητος και δεν μεν δέχτηκαν [...] Όταν είχα ενημε-

ρώσει τον τότε αρχηγό του ΣΥΡΙΖΑ Αλέξη Τσίπρα, απέστειλα ταυτοχρόνως ενημερωτικά σημειώματα σε όλους ανεξαιρέτως τους αρχηγούς των κοινοβουλευτικών κομμάτων, στον Πρόεδρο της Βουλής και τον τότε Υπουργό Δικαιοσύνης, γεγονός που η κυβέρνηση απέκρυψε [...] Τόσο εγώ όσο και τα υπόλοιπα μέλη της Αρχής δεχτήκαμε αδιανόητες πιέσεις, που έφτασαν ως τη δολοφονία χαρακτήρα και τις απειλές [...] Ο “ωχαδελφισμός” και ο κυνισμός μου προκαλούν θλίψη και απογοήτευση. Εγώ δεν έχω κάτι να κρύψω. Δείχνει ελλιπή δικαιοκρατική και δημοκρατική ευαισθησία. Μία δημοκρατία που δεν έχει συνειδητούς πολίτες μαραζώνει γρήγορα, για να προστατευτεί η δημοκρατία πρέπει να λειτουργούν οι θεσμοί [...] Δεν είναι τυχαίο ότι το άρθρο 19 του Συντάγματος ορίζει ότι το απόρρητο των επικοινωνιών είναι “απολύτως” απαραβίαστο, μια λέξη που δεν προστέθηκε τυχαία, αλλά γιατί το απόρρητο είναι βάση και για την άσκηση των άλλων συνταγματικών δικαιωμάτων».

30 Σεπτεμβρίου

Η Πρόεδρος της Δημοκρατίας απαντά αρνητικά στο αίτημα που της είχε διατυπώσει η Ζ. Κωνσταντοπούλου κατά τη συνάντησή τους την 28η Αυγούστου να δοθούν στη δημοσιότητα τα πρακτικά της συνεδρίασης του συμβουλίου των πολιτικών αρχηγών την επομένη του δημοψηφίσματος της 5ης Ιουλίου 2015. Η Κ. Σακελλαροπούλου στην επιστολή της αναφέρει: «Λαμβάνοντας υπόψη αφενός την ευαίσθητη πολιτική διάσταση της επίμαχης συνεδρίασης και αφετέρου τη μη πάροδο εύλογου χρονικού διαστήματος από τη συνεδρίαση αυτή, θεωρώ ότι δεν είναι δυνατή η δημοσίευση των σχετικών πρακτικών». □